

Chết, hớt chuyên?

Tác Giả: Nguyễn Xuân Nghĩa
Thứ Tư, 26 Tháng 10 Năm 2011 06:27

Năm tui, ctri M s đi bu vì chuyên n i b quá u ám h n là vì thành qu qu c t huy hoàng. Ch a k là môi tr ng qu c t còn đ y b t tr c.

Th ng r i đã v y... Hoa K s múa g y làm sao?

M t ngày sau khi lãnh t đ c tài c a Libya là Moammar Gadhafi b h sát, Th Sáu, 21 tháng 10, T ng Th ng Barack Obama thông báo vi c Hoa K s rút quân kh i Iraq nh ông đã h a h n t khi tranh c . Cùng m t lúc, hai h s nóng coi nh đã đ c gi i quy t... Nh ng th c t v n c ng đ u h n v y và “h u qu b t l ng” là cái gì đó v n th ng ám nh nh ng ng i lãnh đ o, dù là lãnh đ o m t siêu c ng toàn c u nh Hoa K .

Ngoài câu h i v nhân quy n, di n bi n c a vi c Gadhafi b gi t không thu c di n “chó ch t h t chuyên.” Nó tèm lem nh nhi u cu c “cách m ng.”

Sau khi hoàn t t nhi m v , vào cu i tháng này, Minh c NATO cùng các n c ch ch t nh M , Pháp, Anh, Ý trao t ng lai cho m t t p th là H i Đ ng Chuy n Giao Qu c Gia NTC. Ng i ta mong r ng t đó dân Libya s có t do và t n đ n đ n dân ch , nh ng nên ch đ i nhi u s bi n chính tr ho c xung đ t s c t c t i Libya. V i h u qu lan r ng ra ngoài: Ai s th c s lãnh đ o NTC - và Libya? Th đô s là Tripoli hay Benghazi? C ch nào quy t đ nh v các h p đ ng đ u khí, cho nh ng ai? Vĩ khí t trong kho c a Gadhafi ho c đ c NATO tung vào s ch y đi đâu, vào tay ai?

Li u Libya có v n v i Somalia, tr thành m t trung tâm phát tri n kh ng b chẳng? Còn nhi u câu h i l m. Đó là v Libya.

M t gi tr c khi thông báo vi c k t thúc h s Iraq vào cu i năm nay, T ng Th ng Obama đi n đàm v i th t ng Iraq là Nouri al-Malaki v nh ng đi u th a thu n đ M rút n t 41,000 quân t i Iraq tr c khi dân M ngh l cu i năm và chào m ng năm b u c . S th t l i không g n nh v y.

Năm 2008, chính quy n Bush có th a c g i là “Quy ch Quân s” Status of Forces Agreement v i Iraq, trong đó có đi u kho n là n u Baghdad yêu c u thì M v n “rút mà không ra.” S l u l i m t s đ n v y m tr vi c hu n luy n, t 10 đ n 20 ngàn quân theo đ ngh c a gi i quân s M .

Cho đến vào Thu, giờ là chủ của quân sự và ngoại giao Mỹ còn thông tin theo với Baghdad với lý do yêu cầu đó mà không để cho thu nhập và quy chế miền tây cho các binh lính ở đây. Thủ Tướng al-Malaki bị áp lực của chính Mỹ - nhất là từ nhóm 40 dân biểu và các dân quân của giáo sĩ Muqtada al-Sar, một lãnh tụ Shiite thân Iran - nên Hoa Kỳ phải bị bắt rút hết.

Một ngày sau khi thông tin Mỹ hát khúc khải hoàn, từ Trung Á, Ngoại Trưởng Hillary Clinton phải viết vát: cảnh báo Iran và hứa hẹn tiếp tục yểm trợ Iraq. Thủ tướng thì sợ quán Mỹ có nhân lực, có văn bản rõ, là 12,000 để hoàn thành lý cam kết. Chưa kể các hợp đồng từ vốn và an ninh ký kết với các công ty dầu mỏ và huấn luyện. Mỹ sẽ có nhân viên quân sự và tình báo mặt áo thông dân để báo động sự biến động và quy định là của mình trong khu vực.

Lý do không chỉ là nhu cầu xây dựng quốc gia hay phát huy dân chủ tại Iraq. Mà do tình hình của Iran với Iraq và trên toàn cõi Trung Đông.

Tình hình này khi các nước đến ủng hộ. Đến để là Saudi Arabia. Xà này đang chuyển giao quyền lực bất cứ khi quốc vương đã 87 và lâm trọng bệnh, Hoàng thân sẽ kế nhiệm lý qua đời hôm 22, và mùa Xuân Ả Rập lý phải hình thành nhà khét nhập vào chính đảng Shia. Với Iran đến sau thì lý thành đám cháy. Làn gió táp đã xem tiêu rồi cho đến hoàng gia của Bahrain - nơi Hội Quân Mỹ có mặt cần sự trợ giúp!

Nhưng lý thì khi thông tin từ Pháp và giám đốc FBI long trọng hợp báo vào ngày 11 tháng 10, dòng tin đã thay đổi. Hoa Kỳ chính thức cáo buộc Quds trong lực lượng vũ binh của Iran là “Vũ Binh Cách Mạng Hồi Giáo” đã qua các tổ chức ma túy Mexico xâm nhập vào Mỹ. Mục tiêu là bắt đầu sự Saudi và tiến công nhằm vào khác trong lãnh thổ Hoa Kỳ.

Chuyển Iran trở lại tiếp cận để vào âm mưu rồi rồi này là để tin khó tin vì chính khác gì tuyên chiến với Hoa Kỳ. Nhưng dù khó tin chính cũng có thể, nếu không Thông Trưởng Eric Holder và Giám Đốc Robert Mueller đã chính xác xu hướng hi vọng. Nhu cầu tái tranh cử của ông Obama không thể gì thích được với này! Nó liên hệ đến cả hai sự Iran và Iraq, và đến với trí của Saudi Arabia liên hệ trợ giúp của Israel, hai đến minh sau cùng và trung kiên nhất trong khu vực.

Chưa nói đến Turkey và nhu cầu khác...

Nhìn từ bên ngoài, từ các quốc gia khác, Hoa Kỳ ôm đồm bao biện thông tin ra ngoài... có ích!

Không có hứa hẹn Tomakawk và máy bay không người lái của NATO và Hoa Kỳ, Gadhafi với tin tức. Bây giờ, khi Libya đi về chính thì có khi cái đuôi là của khu vực Sahel miền Nam qua tới Đông Phi lý là quy, nên lính Mỹ phải vào Uganda, như Obama loan báo hôm 11 tháng 10.

Bây giờ, sau tám năm chinh chiến, khoảng trọng Iraq là một cấm để cho Iran. Nơi đây, một mặt cho Mỹ là “xà Kurdistan” của dân Kurd có thể là cái neo cho Hoa Kỳ - với dầu khí và an ninh. Nhưng đòi hỏi chính đáng của dân Kurd lý xâm phạm vào quyền lợi của Iraq và dân Shiite, của cả Turkey miền Bắc và Iran miền Đông. Chúng ta nên chờ đợi thời sự như đến dân Kurd, đến Turkey, Iran và Saudi Arabia.... Chuyển Iraq cho êm.

Còn chiến tranh Ả Phú Hãn - cách viết này tiến sự chính trên mặt mặt báo hiện là cái tên quá dài là Afghanistan! - cũng cho êm với nguyên nhân từ Pakistan và hậu quả là nên để chú ý từ rừng Hindu Kush đến tận Ấn Độ! Đó là trên đời thực.

Nhìn lý thì để năm nay, người ta có quá nhiều việc với “Mùa Xuân Ả Rập.”

Thật ra, chỉ Tunisie là có thay đổi từ mặt khác quan với chính trị, với cuộc bầu cử êm vào cuộc tuần qua. Từ Egypt, sau với quân đội để o chánh Thông Trưởng Hosni Mubarak, xã hội chính có dân chủ và vốn bị nên lý lo ngại với bị u tình động máu của dân Ai Cập theo Thiên Chúa Giáo (giờ là Coptic Christians).

Chết, hết chuyển?

Tác Giả: Nguyễn Xuân Nghĩa

Thứ Tư, 26 Tháng 10 Năm 2011 06:27

Sau khi ba chế độ bệ tọa Bắc Phi (Tunisie, Egypt, Libya), hai xé còn lại đổ u bề rúng đổ ng. Cú i mề nhắ t là Hoàng Gia Maroc phắ i ráo riắ t cú i cách đổ có thêm dân chế mà không bề xu hướ ng Hắ i Giáo cú c đoan hoắ c chế ng Tây phắ ng khuynh đổ o. Lãnh đổ o Algérie thì ngắ i trên lò iắ a và các giắ ng đổ u khí có thắ bề c khối, đó là bài toán cho chế đổ quân phiắ t trắ c nhắ ng đổ chế nắ Libya và Tunisie và phong trào khắ ng bề Hắ i Giáo. Nói chung, hy vắ ng dân chế vắ n có thắ bề hai thắ iắ c bóp nghắ t, chế đổ quân phiắ tắ trên và các nhóm sắ c tắ c hay khắ ng bề Hắ i Giáoắ dắ i.

Hoa Kắ xắ trí ra sao đổ vắ a bề o vắ quyắ n lắ i vắ a có vắ phát huy dân chế trong thắ giắ i Á Rắ p Hắ i Giáo?

Vắ n đổắ y khiắ n mắ i ngắắ i cùng nhìn vào Syria vắ iắ c vắ ng quá lắ n vắ dân chế và thắ c lắ c tắ ng thu hắ p cú a chế đổ Allawite và nhóm lãnh đổ o chung quanh gia đình al-Assad. Mà hoàn cú nh Syria - và sắ yắ m trắ cú a Iran - lắ i trắ c tắ p liên quan đổ n an ninh cú a Lebanon và Israel. Tháng trắ c, khi lắ c lắ ng Fatah cú a chính quyắ n Palestine đổ đổ n xin đổ c lắ p vắ i Liên Hiắ p Quắ c trắ c sắ can gián cú a Hoa Kắ và phắ n đổ i cú a Israel, ngắắ i ta còn thắ y ra mắ t bề tắ n khác...

Vì vắ y, chó chết vắ n chế a hết chuyển. Nhắ kinh nghiắ m cú a Tắ ng Thắ ng George H. Bush, ngắắ i hùng cú a cuắ c chiắ n vùng Vắ nh năm 1991 vắ i tắ lắ ng hắ hắ n 90%, dù đổ t thành tích đổ i ngoắ i rắ t lắ n, mắ t lãnh tắ vắ n có thắ là tắ ng thắ ng mắ t nhiắ m kắ nắ u kinh tắ sa sút. Năm tắ i, cú tri Mắ sắ đi bề u vì chuyển nắ i bề quá u ám hắ n là vì thành quắ quắ c tắ huy hoàng. Chế a kắ là môi trắ ng quắ c tắ còn đổ y bề tắ c.

Và khi đổ luắ n Mắ quá chú ý vào chuyển bên trong thì đổ y là cú hắ i mà các chế đổ đổ c tài và chế ng Mắ sắ không bề lắ !